

Smärtsam och färgstark Koloristen

Teater:

I rätt miljö. På Konstmuseet och i utställningen om Göteborgskoloristen skapar Kristin Falksten ett drabbande drama av konstnären och Göteborgskoloristen Åke Göranssons liv. Foto: HOSSEIN SEHATLOU

I rätt miljö. På Konstmuseet och i utställningen om Göteborgskoloristen
Det är de sista skälvande dagarna av Göteborgs konstmuseums utmärkta och dedikerade, väl hängda och välbesökta utställning "Den underbara färgen. Göteborgskolorismen i nytt ljus". Då passar Kristin Falksten, skådespelare i Teater Trixter, på att bjuda upp om och till Göteborgskoloristen Åke

Göranssons (1902–1942) liv. Från den trånga ettan, delad med mor och tre bröder, upp i Landala in i skapandet och mot galenskapen när schizofrenin slog klorna i honom.

Göteborgsfilmaren Pontus Hjortén har gjort en gripande dokumentär om samme konstnär – ”Livet är kort, konsten är lång. En film om Åke Göransson” – som finns på SVT Play. Ett slags avstamp – och kanske inspiration för Kristin Falksten – för att lära sig om Åke Göransson. Han som försörjde sig som frisör i en salong på Molinsgatan från 15 års ålder och levde ett självförbrännande liv på kaffe, cigaretter och konst. Den konst han själv kallade för studier. De riktiga tavlorna skulle komma sen. Men då de väl hittades i moderns kökssoffa och hamnade på gallerier 1941 visade på betydande konst. En uppskattning som Åke Göransson aldrig riktigt fick uppleva under sin livstid.

Av detta hans liv har alltså Kristin Falksten skapat sitt drama med förmånen – och utmaningen – att inramas av just den utställningen som pågår till och med 7 april.

Scenen är avskalad. En säng i centrum. Några målarpenslar i ett kärl. Men med gester, mimik och repliker blir det här ett gripande, smärtsamt, närvarande och färgstarkt drama. Svarta byxor, vit, färgsolkad skjorta, gul väst och svart kavaj. Oljefärg i ansiktet. Stram, slutet med visioner om konsten som bara han såg, som endast målade för sig och ingen annan. Vid sin sida har Kristin Falksten Sofia Henningsson. Som berättare, som Åke Göranssons blida, omhändertagande mor och allt för tidigt bortgångne storebrodern Anders (den stora konstnärstalangen), konstnärskollegan Ivar Ivarson och hans käraste Inga, som han får barnet Ingrid med. Med kostym- och hattbyten skiftar hon elegant mellan rollerna.

Sofia Henningssons milda porträtterande skapar dynamik och kontrast mot Kristin Falkstens härjade gestaltning av Åke Göransson.

Men som om det inte räcker med hans konstnärliga öde. Pjäsen spricker upp. Från skildrandet om Åke Görans liv från den tidiga barndomen och brodern Anders död, över det trånga boendet, de konstnärliga visionerna och färgerna, skapandet, mötet med Inga och in i vistelsen på Lillhagen de sista fem åren av hans liv. In kliver vi i ett nu och Kristin Falkstens eget skapande av ”Koloristen”. Hennes egna demoner, tvivel och konstnärliga övertygelse med Sofia Henningsson som den trogna medarbetaren som tveksamt följer med hela vägen. Det är skickligt. Det är drabbande.

Det finns egentligen några saker att beklaga med ”Koloristen”:

Av tekniska skäl blev pjäsen en smula dunkelt ljussatt. Inga spotlights, allt befintligt ljus på konstverken på väggarna. Förklarligt, men synd.

Fonden var inte Åke Göranssons tavlor utan Ivar Ivarsons.

Pjäsen skulle förstås fått fler speltillfällen i detta fantastiska rum. Nu får den ytterligare ett speltillfälle, som är inbokat: 14 april och då på Stadsmuseet. Förhoppningsvis blir det fler. Det är ”Koloristen” värd.

”Koloristen”, Göteborgs konstmuseum, 3 april 2024. Spelas också på Göteborgs stadsmuseum 14 april.

Idé och manus: Kristin Falksten.

Regiöga: Svante Grogarn.

Regiassistent/tekniker: Åke Östergren.

Koreograf: Annie Thorold.

Kostym: Nonno Nordqvist.

Skådespelare: Kristin Falksten och Sofia Henningsson.

Kai Martin